

**Wyrok**

**Sądu Okręgowego w Legnicy**

**z dnia 6 grudnia 2012 r.**

**II Ca 568/12**

**UZASADNIENIE**

**Skład orzekający**

Przewodniczący: Sędzia SO Jolanta Pratkowiecka.

Sędziowie SO: Robert Figurski, Sabina Ziser (spraw.).

**Sentencja**

Sąd Okręgowy w Legnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 2012 r. w Legnicy na rozprawie sprawy z powództwa (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w L. przeciwko pozwanej Z. M. o zapłatę na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego w Legnicy z dnia 6 lipca 2012 r. sygn. akt VII C 144/12

**I.** oddala apelację;

**II.** zasądza od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 300 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

**Uzasadnienie faktyczne**

Wyrokiem z dnia 6 lipca 2012 r. Sąd Rejonowy w Legnicy zasądził od pozwanej Z. M. na rzecz strony powodowej (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w L. kwotę 1.642,72 zł z ustawowymi odsetkami oraz kwotę 647 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Jednocześnie Sąd nakazał pozwanej uiszczenie na rzecz Skarbu Państwa kwoty 1.596,40 zł tytułem zwrotu wydatków tymczasowo pokrytych ze środków budżetowych tego Sądu.

W uzasadnieniu swojego stanowiska Sąd pierwszej instancji wskazał, że istota sporu sprowadzała się do ustalenia czy strona powodowa w sposób prawidłowy dokonała rozliczenia zużycia ciepła w lokalu pozwanej gdyż pozwana to rozliczenie kwestionowała a w ramach tego przyjęty współczynnik redukcyjny

wpływający na sposób rozliczenia kosztów zużycie energii cieplnej, kwestię rozdziału kosztów oraz brak konsultacji treści obowiązującego w tym zakresie Regulaminu. W ocenie Sądu Rejonowego zebrany materiał dowodowy dawał podstawy do twierdzenia że rozliczenie zużycia ciepła w lokalu pozwanej za okres 2008/2009 jest prawidłowe w oparciu o odczyt podzielników kosztów a zastosowane podzielniki spełniają warunki przepisów normatywnych. Sąd dostrzegł, opierając się na opinii Instytutu, że przyjęty w rozliczeniu współczynnik korygujący (redukcyjny) nie uwzględnia szeregu okoliczności determinujących jego wielkość oraz został opracowany o błędne założenia lub ich brak ale okoliczność ta nie może automatycznie powodować przyjęcie, że rozliczenie strony powodowej jest nieprawidłowe. Z opinii bowiem wynika, że zakwestionowanie tej wartości współczynników sprowadziłoby się do uznania, że dla wszystkich pomieszczeń musiałyby być przyjęte jednakowe współczynniki a wówczas wyliczenie kosztów ogrzewania oznaczałoby się jeszcze bardziej niekorzystne dla pozwanej. Ponadto zgodnie z tą opinią nie można przyjąć, że współczynnik ten został ustalony nieprawidłowo. W tych okolicznościach brak było podstaw prawnych aby uznać, że przyjęty w odniesieniu do lokalu pozwanej współczynnik w wysokości 0,7 był nieprawidłowy a ciężar dowodu w tym zakresie obciążał pozwaną. Sąd wskazał, że szacunkowa metoda rozliczenia kosztów była by korzystniejsza dla pozwanej jednakże pozwana nie zgłosiła wniosku o zastosowanie takiego sposobu rozliczenia przed rozpoczęciem sezonu grzewczego. Za nieuzasadniony Sąd pierwszej instancji uznał zarzut braku konsultacji Regulaminu rozliczania energii cieplnej z indywidualnymi odbiorcami w lokalach i ustalania opłat za centralne ogrzewanie i podgrzewanie wody wodociągowej. Pozwana nie sprecyzowała bowiem na czym ten zarzut konkretnie polega ani też nie wskazała wniosków dowodowych w tym zakresie. Regulamin tymczasem został wprowadzony w życie uchwałą Rady Nadzorczej Spółdzielni z dnia 27 lutego 2008 r. i do chwili obecnej nie został skutecznie uchylony orzeczeniem sądu lub uchwałą organów Spółdzielni a zatem są wiążące dla tych organów i członków Spółdzielni. Członkowie Spółdzielni mogli zapoznać się z jego treścią został bowiem zamieszczony w piśmie lokator dostarczanemu każdemu z członków. W ocenie Sądu pozwana nie przedstawiła żadnych zarzutów wskazujących na fakt, że regulamin jest nieważny. Przyjęty przez stronę pozwaną podział kosztów stałych w wysokości 30% nie odbiega od tych przyjmowanych w praktyce mieszczących się w granicach między 30 a 50%. Orzeczenie o kosztach procesu wydane zostało na podstawie art. 98 k.p.c. zaś orzeczenie zawarte w punkcie III wyroku na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Z wyrokiem powyższym w całości nie zgodziła się pozwana wnosząc apelację, w której zarzuciła:

- naruszenie prawa materialnego tj. art. 45a ustawy Prawo energetyczne poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i błędne przyjęcie, że Regulamin spełnia ustawową przesłankę tego przepisu tj. dopuszczenie możliwości zamiennego rozliczania zużycia ciepła oraz że powód zapoznał lokatorów z treścią tego Regulaminu;

- art. 385<sup>1</sup> k.c. i 385<sup>2</sup> pkt 9, 10, 19 k.c. poprzez ich niezastosowanie w sytuacji gdy pozwana jest

konsumentem w rozumieniu art. 22<sup>1</sup> k.c.

- naruszenie prawa procesowego tj. art. 233 k.p.c. poprzez nierozważenie całego zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Wskazując na powyższe zarzuty domagała się zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów zastępstwa prawnego za obie instancje oraz obciążenia powoda kosztami opinii biegłych sądowych.

### **Uzasadnienie prawne**

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest nieuzasadniona.

Sąd Rejonowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które są wynikiem poprawnej analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego. W żadnym miejscu Sąd pierwszej instancji nie naruszył zasad oceny materiału dowodowego określonych w przepisie art. 233 § 1 k.p.c., przeciwnie pozostając z nimi w zgodzie przeprowadził analizę i wnioskowanie, któremu nie sposób skutecznie zarzucić dowolności czy sprzeczności z zebrany w sprawie materiałem dowodowym. Te okoliczności spowodowały, że Sąd Okręgowy przyjął ustalenia Sądu pierwszej instancji za własne.

Jeżeli chodzi o kwestię Regulaminu z dnia 27 lutego 2008 r. rozliczania energii cieplnej z indywidualnymi odbiorcami w lokalach i ustalania opłat za centralne ogrzewanie i podgrzewanie wody wodociągowej to jest to prawo wewnątrzspółdzielcze, które obowiązuje wszystkich członków (...) Spółdzielni Mieszkaniowej. Uchwała ta została podjęta przez organ spółdzielni i została poddana do wiadomości wszystkich członków poprzez umieszczenie w czasopiśmie lokator, które dostarczane jest każdemu członkowi. Dopóki uchwała taka nie zostanie uchylona w trybie postępowania wewnątrz-spółdzielczego lub też nie zostanie uchylona przez sąd lub nie zostanie stwierdzona jej nieważność stanowi prawo obowiązujące wszystkich członków spółdzielni. Kwestia stwierdzenia nieważności czy też uchylenia uchwały organów spółdzielni należy do właściwości rzeczowej sądu okręgowego działającego jako sąd pierwszej instancji z mocy art. 17 pkt 4 (2) k.p.c. Pozwana nie przedstawiła dowodu na okoliczność aby Regulamin z dnia 27 lutego 2008 r. został uchylony bądź stwierdzono jego nieważność a kwestia ta nie może być przedmiotem badania w toku niniejszego postępowania. Jeżeli chodzi o postanowienia tego Regulaminu i jego stosunku do art. 45a ustawy Prawo energetyczne to Regulamin zawiera regulację, że rozliczenie ciepła może nastąpić według wskazań podzielników. W takim przypadku stosuje się współczynniki redukcyjne RM wyliczone indywidualnie dla każdego mieszkania na podstawie faktycznego zapotrzebowania na ciepło. Współczynnik ten określa na ile dane mieszkanie jest mniej korzystnie położone w budynku do mieszkania najcieplejszego, którego współczynnik wynosi 1,0. Jednocześnie w Regulaminie dopuszczono alternatywny sposób rozliczenia zużytego ciepła tzw. rozliczenie szacunkowe wyliczone w oparciu o iloraz powierzchni użytkowej mieszkania o kosztów ogrzania 1 m<sup>2</sup> w danym

budynku i liczby 2. Ten drugi sposób możliwy jest w sytuacji gdy w lokalu nie zostały zamontowane podzielniki ciepła lub też w sytuacji braku odczytu tych podzielników.

Zgodnie z zapisem art. 4 pkt 12 Regulaminu wprowadzenie lokalu do indywidualnego rozliczenia może nastąpić z dniem rozpoczęcia kolejnego okresu rozliczeniowego. Przez indywidualne rozliczenie należy rozumieć podział kosztów zakupu ciepła dla nieruchomości pomiędzy użytkowników poszczególnych lokali i rozliczenie tych kosztów z naliczonymi zaliczkami miesięcznymi. To rozliczenie indywidualne może obejmować zarówno rozliczenie według podzielników jak i rozliczenie szacunkowe o czym świadczy treść rozdziału VIII Regulaminu. Skoro zatem jako podstawowy sposób rozliczeń w przypadku lokali gdzie zamontowane są podzielniki przyjęto rozliczenie według wskazań tych podzielników to słusznie Sąd pierwszej instancji przyjął, że w takim przypadku gdy lokator chce zmienić sposób indywidualnego rozliczenia energii cieplnej winien na początku okresu rozliczeniowego złożyć stosowne oświadczenie. W tych okolicznościach w ocenie Sądu Okręgowego Regulamin z dnia 27 lutego 2012 r. spełnia wymogi określone w ustawie Prawo energetyczne.

Jeśli chodzi o sprawę podziału kosztów to zgodnie z opinią biegłych w praktyce przyjmuje się udział kosztów stałych w granicach 30-50%. W przedziale tym mieszczą się koszty przyjęte przez stronę pozwaną, które wynoszą 30% a zatem nie odbiegają od przyjmowanych w praktyce.

Sporna pozostawała kwestia zastosowanych współczynników redukcyjnych, który w przypadku lokalu pozwanej wynosił 0,7, przy czym jeden lokal w tej samej klatce ma współczynnik mniejszy 0,65 natomiast pozostałe mają współczynnik wyższy. W ocenie biegłych sądowych dobrany współczynnik redukcyjny mógł budzić wątpliwości pozwanej, choć nie ma podstaw, w świetle zebranego materiału, zarówno by go zakwestionować jak i go potwierdzić. Zakwestionowanie ich wartości sprowadziłoby się do uznania, że dla wszystkich pomieszczeń musiałyby być przyjęte wartości jednakowe a wówczas wyliczenie kosztów ogrzewania okazałoby się jeszcze bardziej niekorzystne dla pozwanej.

Słusznie zatem Sąd Rejonowy uznał, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwolił skutecznie zakwestionować przyjętego przez stronę powodową współczynnika w odniesieniu do lokalu pozwanej a obowiązek udowodnienia tej okoliczności spoczywał na pozwanej zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodnego. Biegli wyjaśnili również, że żadne normy nie regulują problemu wymiany ciepła pomiędzy mieszkaniami w których utrzymywana jest różna temperatura i wzajemnego rozliczania takich kosztów. Im niższa będzie temperatura w lokalach sąsiednich tym przy zapewnieniu stałej temperatury w jej lokalu większe będą straty ciepła jej mieszkania. Jednakże ze względu na to, że lokal pozwanej znajduje się na parterze to jest to mniejszy problem niż w przypadku lokali na wyższych kondygnacjach. Jest to jednak problem nierozwiązywalny.

Reasumując wskazać należy, w oparciu o zebrany w sprawie materiał dowodowy, że rozliczenie energii w lokalu pozwanej w oparciu o odczyt podzielników zostało dokonane prawidłowo zgodnie z postanowieniami Regulaminu.

W ocenie Sądu Okręgowego nieuzasadniony był zarzut naruszenia art. 385<sup>1</sup> k.c. i 385<sup>2</sup> k.c. albowiem pozwana w niniejszej sprawie nie miała statusu konsumenta. O konsumencie jako podmiocie stosunku prawnego można mówić jedynie w korelacji z przedsiębiorcą. Sąd odwoławczy podziela stanowisko wyrażone przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie w postanowieniu z dnia 28 sierpnia 2012 r., I ACz 399/12, LEX nr 1216402, zgodnie, z którym osoba fizyczna, by stać się konsumentem powinna nawiązać relacje prawne z podmiotem prowadzącym działalność gospodarczą. W przypadku pojęcia konsumenta nie chodzi o cechę własną osoby fizycznej, a analizę stosunku zobowiązaniowego z jakiego dochodzi ona roszczenia. O tym, czy podmiot jest konsumentem, czy też nie decyduje to, z kim wchodzi w relacje i jaki mają one charakter. Niewątpliwie Spółdzielnia może prowadzić działalność gospodarczą i w tych wypadkach jest przedsiębiorcą, jednakże brak jest jakiegokolwiek uzasadnienia, które pozwalałoby na przyjęcie, iż taki status posiada ona w stosunkach z członkiem spółdzielni, któremu przysługuje prawo do lokalu mieszkalnego, w związku z rozliczaniem pobranego ciepła na cele centralnego ogrzewania. Spółdzielnia w tym zakresie nie prowadzi działalności gospodarczej a jedynie realizuje swoje statutowe obowiązki. Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c. jako pozbawioną uzasadnionych podstaw prawnych. Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego wydane zostało na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 w zw. § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...).